REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 217. — Braşov, Joi 3 (16) Octomvrie. — 1902.

Veleitățĭ medievale.

Serbarea desvĕlirei statuei equestre a regelui Matia Corvinul a oferit bărbaţilor conducĕtorĭ maghiarĭ de tóte partidele o binevenită ocasiune pentru a-şĭ da pe faţă veleităţile medievale, ce se potrivesc aşa de bine cu poftele estravagante ale şovinismului, de care sunt adĭ cu toţii predominiţĭ.

Vorbitorii dela serbarea înaugurală din Cluşiŭ au tras paralele între epoca Corvinilor din secolul al 15-lea, care s'a ilustrat prin eroismul legendar al lui Iancu Huneadi şi prin gloriósa domnire a fiiului sĕu Matia, şi între timpul de faţă. Ei au vrut sĕ stabiléscă o legătură strînsă între ideile conducĕtóre de atuncĭ şi între cele de astădĭ, luându-le totodată pe acele ca directivă pentru problemele viitóre ale regalităţii ungare.

„Vrem ca în secolul acesta sĕ devenim o Ungariă cum am fost, amĕsurat timpului de atuncĭ, în secolul al cincĭ-spredecelea“ — esclamă unul din diarele, carĭ de mult cântă pe acéstă córdă orgoliósă. „Tocmai aşa voim sĕ ne opunem — continuă acest diar — influinţei Nemţilor cum regele Matia a sciut sĕ respingă pretensiunile necuviinciόse ale împĕraţilor germanĭ. Aşa nu voim suferì agitaţiunea panslavă, cum el n'a suferit pe Cehĭ în Ungaria. Aşa de mare sĕ fie cultura nóstră naţională, cum n'a fost întrecută în cultură epoca lui Matia de nicĭ o altă naţiune europénă. De puterea şi de vada lui Matia s'a temut mândra cetate a Vienei, témĕ-se dér din nou de Ungaria şi de regele maghiar“.

Constată mai departe fóia maghiară, că din vorbirile ţinute la Cluşiŭ, rĕsuflă acéstă ideă, şi 'şĭ esprimă speranţa, că o vor realisa regii habsburgicĭ, carĭ ca moştenitorĭ ai corónei şi ţĕrilor sf. Stefan, „trebue sĕ înţelégă şi sĕ urmeze politica antecesorilor lor.“

Tóte acestea sunt vorbe frumóse dér umflate, şi mai ales nu se potrivesc de loc nicĭ cu esigenţele presentului, nicĭ cu pietatea şi respectul datorit trecutului de a falsifica istoria, identificând aşa disa ideă de stat şovinistă de astădĭ cu idea de stat din epoca medievală a Corvinilor.

Pe timpul regelui Matia nu esistau persecuţiunĭ pentru limbă şi naţionalitate ca astădĭ, ci, pe lângă aşedămintele medievale, domnea la curtea regelui un spirit de echitate şi de dreptate, care i-a şi câştigat atributul de Matia cel drept. Şi acest spirit de sigur, că nu era spiritul de intoleranţă, ce încunjură adĭ palatul dela Buda.

Se susţine, că Regele Matia vorbea la curtea sa cu predilecţiune limba maghiară. Se scie însĕ din istoriă, că Matia cunoscea mai multe limbĭ şi înainte de tóte sciea bine latinesce, care limbă era pe atuncĭ cea diplomatică. Ce vrea sĕ dică dér afirmarea, că vorbea bucuros unguresce, în ceea-ce privesce ideia conducĕtóre de guvernare? I-a trăsnit óre prin gând Corvinului un moment măcar sĕ facă Maghiarĭ din Românĭ, Slavĭ şi din Saşĭ?

Aicĭ e punctul, unde poftele de adĭ ale şoviniştilor ungurĭ îşĭ caută un razim în instituţiile medievale, pe când nu esista principiul naţionalităţii şi mai vêrtos nu esistau principiile umanitare şi ale dreptului omului, pe carĭ revoluţiunea francesă le-a făcut sĕ învingă şi sĕ se lăţéscă peste tot continentul lumei vechĭ şi până peste ocean, în lumea nouă.

Inchipuiţi-vĕ de esemplu pe diaristul Bartha Miklos, care la serbarea din Cluşiŭ, în şedinţa festivă a societăţii literare maghiare din Ardeal, într'un discurs despre regele Matia, dice următórele:

„Familia Huneadescilor după tótă probabilitatea a fost de origine valahă. Ce e asta? Şi ce e, décă pe Ludovic Kossuth îl declară slovac, pe poetul Petöfi sêrb, pe Zrinyi croat şi pe Munkacsi némţ de origine? Acésta însémnă, că pe acest pământ deja de-o miie de anĭ numai prin consciinţa naţională maghiară, numai prin cultura naţională maghiară, numai în cercul politicei naţionale maghiare se póte ridica orĭ şi cine între figurile marĭ istorice. Décă Matia a fost de origine maghiară: atuncĭ avem noi laudă că puterea de creaţiune a rassei nóstre l'a produs. Décă a fost de origine valahă: atuncĭ tot nouĕ ni-se cuvine lauda, că puterea contopitóre a rassei nóstre l'a făcut Maghiar“...

In aceste puţine cuvinte se cuprind tóte rĕtăcirile, tóte îmboldurile rele şi tóte înclinările spre esclusivism şi intoleranţă patimaşă, de carĭ se fac culpabilĭ conducĕtorii de adĭ maghiarĭ cu ideile şi veleităţile lor medievale de predominaţiune privilegiată.

Diaristul numit, când reclamă tot progresul din ţĕrile corónei Sf.-lui Ştefan numai în favorul puterei şi a culturei rassei maghiare, uită, că dela 1848, de când îşĭ datéză şi Maghiarii epoca lor de regenerare naţională, s'a schimbat radical starea lucrurilor şi naţiunile, carĭ până atuncĭ erau privite numai ca domeniu al clasei privilegiate stăpânitóre, reclamă adĭ în mod egal tóte drepturile ce isvoresc din libertatea individuală; uită, că de un secul şi mai bine, ear' mai ales de când s'au redeşteptat naţionalicesce aceste popóre, ele au deja figurile lor istorice, carĭ nu se pot escamota prin aceea, că Bartha cu ai sĕi refusă a le recunósce înaltele calităţĭ.

Trăim în alte vremurĭ, carĭ pretind cu totul altă rênduială, nu cum şĭ-o închipuesc şoviniştii cei cu greeruşĭ în cap.

In contra legei naţionalităţilor. Am semnalat deja erĭ, că representanţa comitatului *Timiş* a primit propunerea comitatului Pojun de a se cere dietei modificarea legii naţionalităţilor.

După un raport al lui „Független Magyarország“ (de la 14 Octomvrie) comitetul permanent a propus simpla luare la cunoscinţă a rescriptului comitatului Pojun. Deputatul Fülöp Barabas a cerut *ştergerea* art. de lege 44 din 1868 şi înăsprirea §-lui 192 din codul penal. *Vargics* Imre crede a fi de ajuns, décă comitatul Timiş va părtini reşcriptul comitatului Pojun printr'un rescript asemenea. Legea naţionalităţilor e cóptă pentru modificare. Insuşĭ Deak a dis, că legile nu se aduc pentru vecînicie, ér în legea naţionalităţilor se cuprinde aşa-dicênd negarea statului maghiar. Iosif *Gall*, membru în camera magnaţilor, nu doresce sĕ se atingă legea naţionalităţilor, în esecutarea acestei legĭ nu vede nicĭ un pericol, căcĭ ea întregesce libertatea publică şi oferă razim activităţii elementelor moderate. Deputatul dietal *Blaskovics* cere modificarea legei, fiind-că cuprinsul ei întreg se contradice cu primul ei paragraf, care vorbesce despre stat naţional unitar. *Cu legea acésta ajungem acolo unde se află astădĭ Austria.* Trebue sĕ ne înarmăm în contra agitatorilor din afară, carĭ se nisuesc a aţîţa pe conaţionalii germanĭ. Protopopii românĭ *Pepa* şi *Pinciu* pretind esecutarea legii naţionalităţilor. — Adunarea a primit cu 50 contra 40 voturĭ propunerea lui Vargics prin care se cere *modificarea legii naţionalităţilor*.

Tot astfel a procedat şi representanţa comitatului *Pest-Pilis-Solt-Kiskun*, ţinută alaltaerĭ. La propunerea protonotarului Fazékas, representanţa a enunţat, că avênd în vedere „munca de subminare a agitatorilor pĕcătoşĭ, nu póte sĕ se pună pe alt punct de vedere de cât, că legea (naţionalităţilor) trebue modificată — fără nicĭ o considerare — în spirit naţional maghiar“.

Regele Carol în Têrgovişte.

La 29 Septemvrie v. s'a înaugurat podul „Mihaiŭ Vitézu“ de peste rîul Ialomiţa, în apropiere de Têrgovişte. La înaugurare a asistat Maj Sa regele Carol, însoţit de principesa Maria, care purta în mânĭ doi porumbei albĭ, legaţĭ cu panglice tricolore, principele de Meiningen şi principele Ferdinand. La sosire suveranul şi principii au fost primiţĭ în sunetul imnului regal şi în aclamaţiunile mulţimei. Solemnitatea s'a deschis printr'un serviciu religios, după care prefectul judeţului a făcut istoricul podului. Regele a rĕspuns prin cuvinte binevoitóre pentru Têrgovişteni, reamintind trecutul glorios al oraşului Têrgovişte.

După solemnitatea înaugurării podului regele şi principii au plecat la *mănăstirea Dealului*, unde au fost primiţĭ de cler şi de comandantul şcólei copiilor de trupă, căpitanul Constantinescu. S'a celebrat apoi un Te Deum, după care toţĭ s'au dus sĕ visiteze craniul lui Mihaiŭ Vitézul.

Reîntors în oraş, Regele s'a dus la gimnasiu, unde a fost primit de corpul profesoral. A visitat apoi palatul primăriei, prefectura, spitalul şi penitenciarul. La penitenciar regele a graţiat pe condamnatul Dumitru Oprea, care s'a prosternat înaintea M. Sale. Scena a fost mişcătóre.

Séra M. Sa a oferit, în sala arsenalului, un banchet de 160 tacâmurĭ ofiţerilor corpului 2 de armată. La şampanie *Regele* a rostit o cuvêntare, în care a dis cam următórele:

„Sunt trei-decĭ de anĭ, de când pentru întâia óră un corp de armată, format din contingente din tótă ţéra, a fost întrunit pentru marĭ manevre, carĭ au luat sfîrşit aci, în Têrgovişte.

„Am vorbit atuncĭ despre rĕsbóiele din secolii trecuţĭ ca pilde de imitat, şi am insistat asupra necesităţii pentru soldat de a fi tot-déuna gata sĕ rĕspundă datorielor sale sfinte către Patrie.

„De abia cincĭ anĭ au trecut după concentrarea din 1872 şi a isbucnit rĕsboiul: puterea şi valórea armatei au fost puse la încercare. Armata a câştigat repede un loc de onóre printre vechile armate şi a stabilit astfel renumele sĕu.

„Sĕrbătorim anul acesta cu mândrie a douĕ-decĭ şi cincea aniversare a luptelor şi victorielor, carĭ ilustréză istoria nóstră.

„Laurii pe carĭ armata nóstră i-a dobândit prin vitejia ei, sunt pentru dênsa cea mai frumósă rĕsplată. Dér ea n'are dreptul şi n'are timpul sĕ se odihnéscă, căcĭ cerinţele militare au sporit aşa de considerabil, încât oficerii sunt siliţĭ sĕ lucreze fără încetare cu cea mai mare grije şi cu cea mai mare abnegaţiune.

„La inspecţii şi la manevre se pot aprecia sforţările lor şi mai ales décă trupa corĕspunde tuturor cerinţelor tactice.

„Salut concentrările din tómna acésta cu o îndoită satisfacţiune. Mai întâiŭ Mĕ găsesc din nou în mijlocul scumpei Mele armate, care mi-a dat şi anul acesta atâtea dovedĭ de dragoste şi devotament. Inima Mea e profund mişcată. Apoi, pot esprima mai de-adreptul corpului 2 de armată viile Mele mulţumirĭ pentru manevrele, carĭ au avut loc şi carĭ au fost esecutate în chip satisfăcĕtor sub direcţiunea distinsului lor comandant.

„Avênd convingerea, că armata va sci sĕ rĕspundă pururea la aşteptările ţĕrei, ridic paharul în onórea sa şi în special pentru corpul 2 de armată.

„Ridic al doilea pahar pentru Têrgoviştea, vechea capitală a domnitorilor, plină de amintirĭ istorice, pe carĭ noi le păstrăm ca o moştenire scumpă tuturora.

„Mulţumesc din tótă inima pentru primirea căldurósă, ce mi-s'a făcut Mie şi armatei în judeţul Dâmboviţa şi în capitala lui, şi urez judeţului şi oraşului desvoltare şi progres necontenit, ér populaţiunei sănĕtate“.

*

A doua di Regele a trecut în revistă trupele. Defilarea şi ţinuta trupelor a fost

admirabilă. O mulţime imensă a salutat cu entusiasm trupele în trecerea lor şi au făcut suveranului şi armatei cele mai inimóse ovaţiuni.

După acésta regele şi principii au părăsit Tërgoviştea mergênd cu trenul regal spre Sinaia.

Studenţii italienĭ în România.

Sinaia, 13 Oct. n. 1902.

Primirea studenţilor italienĭ în Sinaia a fost una din cele mai splendide. Regiunea pitorêscă şi înfăţişarea drăgălaşe a orăşelului a făcut, ca impresia ce a lăsat'o în inimele óspeţilor sĕ fie cu atât mai gingaşe şi încântătóre.

Gara din Sinaia era ticsită de public, în frunte şcóla de băieţĭ şi de fetiţe, cea mai mare parte în costum naţional şi purtând în mână stégurĭ române şi italiene. La întrarea în gară a trenului separat cu care veniau studenţii din Ploeştĭ, puternice urale isbucniră din pieptul tuturor şi părea că nu se mai sfêrşesc.

Lângă eşire era aşedat un mic podiu de-asupra căruia 2 domnişóre îmbrăcate în costum naţional — d-şóra Ionescu şi Manolescu — ţineau o panglică lată, pe jumĕtate din tricolor italian, pe jumĕtate din tricolor român cu inscripţia Trăiéscă Italia — Trăiéscă România!

Pe acest podiu se urcă primarul Sinaiei, d l Manolescu, şi ţine un frumos discurs de bineventare la adresa Italienilor, ḑicêndu-le „Bine aţĭ venit“ şi sfîrşind cu „Trăiéscă studenţii italienĭ“. In numele tinerimei bineventéză óspeţii, domnul *Bidu* student în medicină.

După un rĕspuns înflăcărat al d-lui *Persico*, lumea se pune în mişcare şi conduce pe studenţĭ în apartamentele marelui hotel „Caraiman“, unde studenţii italienĭ şi românĭ sunt presentanţĭ d-lui primar şi domnişórelor din comitetul arangiator.

După aceea urméză banchetul la mesele cu mult gust arangiate din hotelul „Caraiman“, servindu-se un menu escelent.

După banchet şi în decursul acestuia s'au ţinut mai multe discursurĭ entusiaste pentru M. Sa Regele şi Regina, pentru fraţii italienĭ şi casa domnitóre italiană, pentru isbânda causei naţionale, pentru Societatea italiană Dante Alighieri, care are aceeaşĭ menire ca şi liga culturală la noi etc.

Din partea studenţilor italienĭ încă s'au rostit mai multe vorbirĭ de mulţămită şi de devotament faţă de publicul românesc — în special cel din Sinaia. In decursul banchetului o musică alésă a delectat pe meseni cu cântece naţionale române şi italiene.

După banchet copiĭ de şcólă în frunte cu bravul şi simpaticul învĕţător şi învĕţătóre din localitate aşteptară pe óspeţĭ înaintea hotelului, esecutând mai multe cântece de tótă frumseţea, din care remarc în deosebĭ „Gintea latină“ şi imnul regal.

In fine plecarăm sĕ visităm castelul Peleş; înainte mergeau copiĭ de şcólă cu stégurĭ, apoi urmau studenţii şi cetăţenii din Sinaia. Când ne apropiarăm de castel, copiiĭ începură sĕ cânte imnul regal, ér bărbaţii cu pălăria în mână, isbucniră în urale nesfîrşite.

Cu toţii erau încântaţĭ de frumseţa palatului şi posiţia feerică a lui, şi ca bucuria înălţătóre sĕ ne fie perfectă, mai aveam numai dorinţa de a pute zări pe Regina, odorul scump al poporului românesc, despre care sciam, că se află în palat.

Ne-a sciut, sĕ vede, dorul şi ne-a ghicit gândul. Abia sosiţĭ. Maj. Sa Regina se arată pe balcon acompaniată de damele de onóre şi funcţionarii curţii. O! cât de simpatică era şi câtă bunătate în faţa ei! Şi cât de dulce ne zimbia mulţumind la ovaţiunile nóstre entusiaste.

Se părea că nu mai încétă uralele ce rĕsunau cu enormă însufleţire din inimele tuturor celor de faţă.

In mijlocul entusiasmului general d-l Remus *Iliescu*, presidentul comitetului de recepţie păşesce înainte şi aduce Reginei omagiile studenţimei române sfîrşind cu cuvintele: „Sĕ trăiască Regina adorată, trăiéscă Maj. Sa Regele, trăiéscă familia regală!“

După d-l Iliescu vorbesce în numele studenţimei italiene d-l *Persico*, vice-presidentul secţiei italiene al federaţiunei studenţescĭ „Corda fratres“. Intr'un limbagiu italian avêntat, asigură pe Maj. Sa Regina de admiraţia poporului italian, căcĭ cunoscută e în tótă Italia buna şi geniala „Carmen Sylva“.

După discursul d-lui Persico, o plóie de florĭ se înalţă din public spre adorata regină. Intre altele i-se aruncă şi o cunună cu tricolorul român şi italian, pe care Regina o stringe cu multă căldură la piept şi emoţionată îşĭ şterge lacrĕmile.

Aclamările îşĭ ajunseseră culmea.

Intre aceste, vine jos mareşalul curţii şi poftesce atât pe d-l Persico, cât şi pe d-l Iliescu la M. Sa Regina.

In mijlocul continuelor urale apar pe balcon cei 2 representanţĭ ai studenţimei şi M. Sa îi primesce prea graţios şi cu multă afabilitate. Momentul acesta de recepţie la M. Sa Regina a fost eternisat prin o fotografiare din partea fotografului curţii regale, care încă era de faţă.

Asemenea a fost fotografiat în grup întregul public, care venise la castel.

Apoi între aclamaţiunĭ entusiaste am părăsit Peleşul cu inimile pline de o candidă emoţie şi cu convingerea, că momentele petrecute în vederea iubitei regine, nĭ-au fost cele mai sublime din viaţă şi nu ni-se vor şterge nicĭ când din memorie.

De la castel am fost conduşĭ la mănăstirea Sinaia. Aicĭ preacuvioşia Sa d-l stareţ al mânăstirei a binevoit a conduce pe studenţii italienĭ în localităţile călugărilor; apoi ni-s'a arătat museul frumos al mânăstirei, unde am găsit multe lucrurĭ istorice de valóre şi ne-am înscris în albumul mânăstirei. Asemenea am visitat biserica cea nouă, al cărei interior acum sĕ zugrăvesce şi promite a fi o cap d'operă de artă.

De la mânăstire plecarăm sĕ visităm oraşul. Ajungênd la d-l comerciant Matheescu, li-s'a oferit studenţilor o gustare cu vin şi a vorbit d-l primar Manolescu, precum şi d-l Matheescu în limba italiană şi română.

Intre aclamaţiunile generale ale publicului ajunseră studenţii la gară şi la órele 6·10 părăsiră Sinaia, plecând spre Bucurescĭ şi ducênd cu sine cele mai frumóse şi plăcute amintirĭ.

Rep.

*

Ĕtă telegrama *studenţimei ieşene*, cu ocasiunea sosirei în Capitală a óspeţilor italienĭ:

„Studenţii universitarĭ din Iaşĭ, străbuna Capitală a falnicei Moldove, salută pe fraţii lor italienĭ. Suntem mândri, că vĕ putem avé, pentru câte-va momente măcar, în mijlocul nostru. Fie însĕ ca aceste câte-va momente sĕ fie nisce momente de adevĕrată înălţare sufletéscă, momente de închegare a unei vecĭnice prietinii între tinerimea celor două popóre surorĭ; momente când pe întinsa zare a timpurilor presente sĕ nu se vadă, decât blânda pace împărţind darurile ei binefăcĕtóre“.

*

Prinţul de *Colonna, primarul Romei*, a trimis erĭ următórea telegramă primăriei Bucurescilor:

„Salutărĭ cordiale nobililor cetăţenĭ carĭ, glorificând originea lor romană, ospĕtéză în mod fratern pe studenţii italienĭ.“

*

Studenţii italienĭ şi prinţul Carol. La *Constanţa* înainte de plecare, studenţii italienĭ mergênd în oraş cu musica în frunte pe bulevard, au întêlnit pe principele Carol, căruia studenţii i au făcut ovaţiĭ strigând „Trăiéscă“. Mai multĭ studenţĭ italienĭ au îmbrăţişat pe Prinţul oferindu-i un steag italian şi buchete de florĭ.

*

Marele festival de la Atheneu, s'a amânat pe erĭ Marţĭ 1 Octomvrie v. óra 2 p. m. precis.

D-l Giglio Tos a anunţat, că va ţine o conferenţă despre *Dante Alighieri.*

Serbarea s'a terminat cu *predarea statuetei de bronz* a Minervei, simbolul federaţiunei „*Corda Fratres*“, dăruită de studenţimea italiană camaradilor românĭ şi fondarea ligei italo-române.

Statueta Minerva este făcută în marmoră, şi e de dimensiunĭ puţin mai micĭ, decât cele adevĕrate. Pe coiful deiţei sĕ vĕd nisce ramure de maslin, carĭ arată, că numai în pace pot înflori sciinţele.

*

Liga culturală a oferit studenţilor italienĭ mai multe lucrărĭ naţionale din publicaţiunile ei, ér secretarul ei le-a împărţit un resumat al cestiunii Românilor din Transilvania, făcut anume de d-sa pentru studenţii italienĭ, cu o prefaţă entusiastă de salut în limba latină.

*

Direcţiunea fabricei de tutun a Regiei monopolurilor statului a oferit studenţilor italienĭ 100 cutii cu ţigărĭ special fabricate, purtând inscripţia „Corda Fratres“ cu litere aurite şi marca statului italian. Aceste ţigărĭ s'au distribuit Lunĭ după întórcerea studenţilor din escursiune.

Masa studenţilor românĭ din Braşov.

— Anul al 5-lea de gestiune. —

Braşov, 2 (15) Octomvrie 1902.

Erĭ, în 1 (14) Octomvrie, s'a inactivat pentru anul şcol. 1902/903 **masa studenţilor** de la şcólele nóstre medii şi superióre române din Braşov, servindu-se primul prânz în asistenţa comisiunii administrative a mesii studenţilor tot la vechia gazdă din anul trecut: D-l şi d-na Ioan Avrigeanu, atât de bine meritaţĭ prin serviciul lor prompt, conscienţios şi pe deplin satisfăcĕtor.

A fost o grea problemă pentru corpul profesoral a stabili în acest an, care este al cincilea de la înfiinţarea mesii, lista şcolarilor, carĭ aveau sĕ fie beneficiaţĭ cu prânz gratuit la masa studenţilor. Greutatea problemei era în împrejurarea numĕrului restrîns de locurĭ la masă, mai bine ḑis în insuficienţa mijlócelor financiare pe de-oparte, ér pe de altă parte în numĕrul cel mare al petenţilor, dintre carĭ un mare numĕr de şcolarĭ bunĭ şi sĕracĭ trebuiau respinşĭ. Pus în faţa cu acéstă greutate, corpul profesoral, punêndu-şĭ din nou tótă nădejdea în ajutorul nesecat al publicului nostru şi în deosebĭ în munificenţa binecunoscută a băncilor nóstre, a ţinut sémă şi de astă-dată mai mult de glasul umanităţii şi a milosteniei, decât de vocea rigidă şi nemilósă a cifrelor şi a primit la masa studenţilor pe acest an şcolar *cu 2 elevĭ sĕracĭ mai mult ca în anul trecut.* Ast-fel numĕrul celor primiţĭ acum la masa studenţilor se urcă la **32 şcolarĭ**, faţă cu numĕrul 30 din anul precedent.

Publicăm aci *lista şcolarilor primiţĭ la masa studenţilor* pe anul şcol. 1902/903:

I. De la gimnasiu.

1) Romul *Cosma* cl. III gr. or. din Ariuşd (Trei-scaune).
2) Traian *Stănuleţ* cl. IV gr. or. din Săsăuşĭ (Sibiiu).
3) Simeon *Turtea* cl. IV. gr. or. din Săsăuşĭ (Sibiiu).
4) Dumitru *Cazac* cl. V gr. or. din Satulung (Braşov).
5) Ioan *Danciu* cl. V gr. or. din Bucium-Cerb (Alba-de-jos).
6) Ioan *Dandea* cl. V gr. or. din Câmpenĭ (Turda-Arieş).
7) Cornel *Albu* cl. VI gr. or. din Gyanta (Bihor).
8) Ioan *Ciora* cl. VI gr. or. din Dridiff (Făgăraş).
9) Petru *Debu* cl. VI gr. or. din Şercăiţa (Făgăraş).
10) Ioan *Modroiŭ* cl. VI gr. or. din Rîşnov (Braşov).
11) George *Filip* cl. VI gr. or. din Satulung (Braşov).
12) Alexandru *Boboia* cl. VII gr. or. din Veneţia-sup. (Făgăraş).
13) Nicolae *Boeriu* cl. VII gr. or. din Grid (Făgăraş).
14) Alexe *Sulică* cl. VII gr. or. din Turcheş (Braşov).
15) George *Giuglea* cl. VIII gr. or. din Satulung (Braşov).
16) Victor *Muntean* cl. VIII gr. or. din Ofenbaia (Turda-Arieş).
17) Voicu *Niţescu* cl. VIII gr. or. din Turcheş (Braşov).
18) Onisifor *Soră* cl. VIII gr. or. din Sĕlişte (Sibiiu).

II. De la şcóla reală.

19) Ioan *Brătulescu* cl. III gr. or. din Zĕrnescĭ (Făgăraş).
20) George *Lincu* cl. III gr. or. din Dobolii-de-jos (Treiscaune).
21) Eugen *Sibiian* cl. III gr. or. din Dobîrlău (Treiscaune).
22) Nicolae *Vulc* cl. IV gr. cat. din Telechi-Recea (Făgăraş).

III. De la şcóla comercială superióră.

23) Ioan *Cornut* cl. I com. gr. or. din Sân-Miclăuşul sêrb. (Torontal).
24) Petru *Manole* cl. I com. gr. or. din Bacĭfalu (Braşov).
25) George *Stroe* cl. I com. gr. or. din Bacĭfalu (Braşov).
26) Ioan *Mafteiŭ* cl. II com. gr. or. din Paloş (Tîrnava-mare).
27) Valeriu *Pop* cl. II com. gr. cat. din Vad (Făgăraş).
28) Dumitru *Sêrbu* cl. II com. gr. or. din Dêrste (Braşov).
29) Nicolae *Suciu* cl. II com. gr. or. din Bogata (Făgăraş).
30) Vasilie *Berlian* cl. III com. gr. or. din Satulung (Braşov).
31) Vasilie *Muntean* cl. III com. gr. or. din Ciclova-mont. (Caraş-Severin).
32) Nicolae *Ţirea* cl. III com. gr. or. din Braşov (c. Braşov).

Greutăţile materiale, cu carĭ are sĕ se lupte acéstă instituţie românéscă humanitară de primul rang a şcólelor nóstre sunt cu atât mai marĭ, cu cât pe lângă sporirea beneficiaţilor s'au mărit şi cheltuielile de întreţinerea mesii, ridicându-se plata pentru întreţinerea unui elev de la 12 cor. cât a fost până acum, **la 13 cor. pe lună.**

Ast-fel dér budgetul mesii ne presintă la *erogaţiunĭ* în acest an **circa 3800 coróne**, faţă de care *venitele sigure* abia se urcă **la 2000** coróne. Deficitul de 1800 coróne va trebui sĕ-l acopere érăşĭ dărnicia publicului nostru şi în deosebĭ contéză corpul profesoral la sprijinul şi mai departe *al băncilor nóstre românescĭ*, carĭ décă vor ajuta masa studenţilor măcar numai aşa ca în anul trecut, deficitul va fi de bună sémă acoperit. In decursul acestei lunĭ încă, direcţiunea gimnasiului nostru va lansa apelul sĕu anual cătră direcţiunile băncilor române din patrie şi noi suntem pe deplin convinşĭ, că acest apel nu va fi nicĭ de astă-dată în zadar!

Incheiŭ acest raport cu frumósele cuvinte din rugăciunea, ce se rostesce ḑilnic la masa studenţilor din Braşov, şi care după o pausă de 3 lunĭ de ḑile s'a putut auḑi aḑi érăşĭ de pe buzele mulţumitóre ale celor 32 elevĭ sĕracĭ ai mesii: „...ér pe binefăcĕtorii mesii acesteia, *vii şi morţĭ, pomenesce-i Dómne întru Imperăţia Ta! — Amin!*“

Amic.

Arestarea redactorului Schroff.

Ḑiarul „Kr. Ztg.“ scrie următórele:

„Arestarea fostului redactor responsabil al ḑiarului nostru Hermann Schroff a produs în populaţia oraşului nostru cea mai mare sensaţie. Din tóte părţile ni-se adreséză scrisorĭ, în carĭ suntem întrebaţĭ asupra motivelor arestării, deóre-ce nu se póte admite, că intentarea unui proces de pressă sĕ fie motiv suficient pentru arestare. Şi totuşĭ pare, că e aşa. Regretăm, că nu putem servi cu detaiiurĭ în privinţa acésta, căcĭ d-l Schroff n'a avut ocasie sĕ comunice ceva cui-va asupra motivelor arestării sale.

„Foile maghiare par a fi mai bine informate asupra afacerii enigmatice. „Brassói Lapok“ d. e. raportéză, că Schroff fiind dat în judecată pentru delict de pressă, ca supus strĕin — Schroff este supus german — era bănuit, că va fugi şi de aceea a fost arestat. Cum s'ar pute motiva acéstă „bănuiélă de fugă“, se înţelege, noi nu putem sĕ aflăm, deóre-ce

Schroff îndată după interogatoriu a fost arestat.

„Din parte oficială nu s'a publicat încă nimica asupra acestui cas neesplicabil, ér Schroff e condamnat la tăcere în dosul zidurilor închisorii, aşa că trebue sĕ aşteptăm până se va lămuri întunericul. Noi stăm în faţa unei enigme, pe care nu ni-au putut-o resolvi nicĭ cei mai pricepuţĭ jurişti, pe carĭ i-am consultat“.

Foile maghiare sunt fórte satisfăcute de mĕsura luată contra lui Schroff. Aşa, „Budapesti Hirlap“ sub titlul „Otrăvitorul de la Braşov“ spune, că „Kr. Ztg.“ în numĕrul sĕu de la 19 Septemvrie şi în alte cincĭ numere consecutive a atacat pe căpitanul poliţiei din Timişóra pentru espulsarea lui Cramer, a criticat şi timbrat de nedrepte verdictul juriului din Timişóra şi sentinţa Curiei, prin carĭ a fost condamnat Cramer pe motiv de agitaţie, a spus, că sentinţa este barbară şi că este un product al şovinismului maghiar, a glorificat procederea lui Cramer şi a îndemnat pe Germanĭ la luptă contra Maghiarilor.

„Bp. H.“ continuă ast-fel:

„Procuratura din T.-Mureşului, *la ordin mai înalt*, a propus sĕ se pornéscă cercetare în potriva numitei foi pangermane.

După-ce descrie sesisarea manuscriptelor incriminate, „Bp. H.“ ḑice, că din cercetare a resultat, că Schroff Hermann este originar din ducatul Baden, de unde din cause necunoscute, la 1896 a emigrat în România, şi în Bucurescĭ a lucrat, ca ḑiarist. La 1900 a fost condamnat şi expulsat din România pentru un articol de les-maiestate. Schroff n'a aşteptat esecutarea sentinţei, ci a plecat la Braşov, unde a luat redacţia ḑiarului „Kr. Ztg.“ De atuncĭ şi-a câştigat pânea scriind contra Maghiarilor, fără ca căpitanul poliţiei din Braşov, sĕ-l fi tras la rĕspundere, că de unde a venit şi cu ce drept mănâncă pânea pământului maghiar şi propagă ura? Schroff n'a făcut nicĭ un pas pentru obţinerea naturalisării şi totuşĭ îi ataca pe Maghiarĭ, ba a atacat şi persóne private, din care causă i-s'a intentat proces, care se va judeca la tribunalul din Braşov în diua de 21 Noemvrie a. c. Judecătorul de instrucţie Köllö Ignácz a ordonat arestarea preventivă a redactorului pangerman pe motiv, că Schroff nu e supus ungar, n'are ocupaţiune stabilă şi că stă în cercetare penală, în decursul căreia a făptuit o nouă faptă punibilă“.

Meetingul Dobrogean din Sofia.

Cetim în *„Cronica“* de Marţĭ:

Alaltăerĭ s'a ţinut în Sofia în sala Pozitano un mare meeting pentru a se protesta în contra închiderei şcólelor bulgărescĭ din Dobrogea.

Incă de vreme, o mare mulţime împâna stradele de prin prejurul localului de întrunire.

Primul ia cuvêntul I. Dimitrov, fost profesor în Tulcea. Basându-se pe art. 1, 21, 53 şi 54 din legea instrucţiunei din România, caută sĕ demonstreze, că profesorii bulgarĭ din Dobrogea au dreptate şi că purtarea guvernului românesc ar fi nelegală.

Bulgarii din Dobrogea ar fi avut după orator deplină libertate pentru şcolĭ şi religie încă din 1846, de când şi-au avut bisericile lor şi episcopul lor. In basa tractatului din Berlin ar avé drept sĕ înveţe în limba lor, au voie sĕ se bucure de drepturile politice, căcĭ au facut jertfe.

Oratorul acusă pe guvernanţii romÂnĭ, că aceştia caută sĕ învrăjbéscă douĕ popóre, persecutând pe grădinarii şi lucrătorii bulgarĭ. Spune mai departe, că a fost internaţionalist, dér vĕḑênd persecuţiile fraţilor sĕĭ, a devenit naţionalist.

După Dimitrof vorbesce Marco Marcof, care arată cum de vécurĭ poporul bulgar şi cel român au trăit până acum în concordie şi cum Dobrogea n'a fost dată Românilor după voinţa lor, ci a fost impusă de diplomaţia străină. Poporul român nu are nimic contra Bulgarilor, face apel la inteligenţa şi la presa română, ca sĕ nu excite şovinismul poporului şi sĕ caute a păzi interesele ambelor popóre dunărene.

După aceea cetesce resoluţia următóre:

Se protestéză *contra purtării guvernului român*, care a închis şcólile bulgărescĭ.

Se protestéză contra pagubelor, carĭ se aduc prin acésta intereselor ambelor popóre dunărene, precum şi contra persecuţiilor lucrătorilor bulgarĭ.

Se cere guvernului bulgar sĕ intervie pentru redeschiderea şcolilor din Dobrogea şi după esemplul guvernului american sĕ intervie pe lângă marile puterĭ, ca sĕ se aplice art. 44 din tractatul de la Berlin, acordarea drepturilor la Dobrogenĭ fără dinstincţie de naţionalităţĭ.

Se face apel la presă pentru a readuce vechia prietenie româno-bulgară, chezaşie a bunei stărĭ a ambelor ţĕrĭ şi a apĕrării lor contra orĭ-cărei încercărĭ de robire.

SCIRILE DILEI.

— 2 (15) Octomvrie.

Inundările din comitatul Solnoc-Dobâca. Se scie, că prin Iunie Someşul a inundat, nimicind cucuruzul pe un teritoriu de mii şi mii de jughĕre. Pentru a chibzui asupra mijlócelor, prin carĭ sĕ fie ajutoraţĭ cei păgubiţĭ, s'a constituit un comitet, care a ţinut ḑilele acestea o şedinţă în *Deşiŭ*. Preşedintele a declarat, că étă a sosit timpul sĕ se facă o mişcare mai intensivă pentru adunarea contribuirilor menite a alina miseria cea mare a locuitorilor. După ce s'au pertractat mai multe petiţii, în carĭ se cer ajutóre, comitetul la propunerea fişpanului, care presida şedinţa, a luat hotărîrea, ca sĕ se facă apel la cele douĕ societăţĭ a ḑiariştilor din Budapesta, precum şi la societatea generală a ḑiariştilor din provincie, ca sĕ iniţieze o mişcare mai intensivă în favorul celor lipsiţĭ. Tot la propunerea fişpanului s'a luat hotărîrea, ca în localităţile, unde recolta a fost bună şi vor fi întêmpinaţĭ cu bunăvoinţă, sĕ facă apel, pentru a-se aduna bucate, ér după ce se vor consolida preţurile, se vor cumpĕra din isvóre eftine bucate, astfel ca ajutórele sĕ se împartă în natură şi nu în banĭ. S'a primit şi propunerea directorului financiar V. *Nagy Pal*, ca sĕ se facă apel la căile ferate pentru acordarea favorului de taxe reduse de transport, precum şi la proprietarii de morĭ, ca sĕ-şĭ dea şi ei obolul. Preşedintele a raportat, că mai mulţĭ pictorĭ au oferit tablourĭ, cătră carĭ se va adăoga şi restul de tablourĭ de la exposiţia, ce s'a deschis de curênd în Clujiŭ şi tóte aceste tablourĭ vor fi puse la loterie în favorul inundaţilor.

Maghiarisări de nume. După cum reiese din raportul ministrului de interne, în primul semestru al anului 1902 şi-au maghiarisat numele 2148 persóne. Intre cei maghiarisaţĭ sunt fórte mulţĭ, carĭ mai nainte se numiau: Blau, Braun, Schwarz şi Weiss, ér din familia Kohn şi-au maghiarisat numele nu mai puţin de 95 de indiviḑĭ.

Ofiţerĭ bulgarĭ la manevrele române. *„Nov-Vek“*, organul stambuloviştilor, anunţă că au fost trimişĭ la manevrele române oficerii Papadopov şi Neresof. Diarul laudă marinimia Românilor, carĭ primesc pe oficerii bulgarĭ la manevre, pe când guvernul bulgăresc n'a invitat pe Românĭ la Şipca.

Adunarea polonă din Lemberg a stabilit definitiv un program de acţiune. In prima ḑi se va presenta raportul despre situaţia Polonilor din Germania, Rusia şi Austria şi în urmă va discuta rolul presei polone, înfiinţându-se şi o secţie de informaţiĭ pentru presa europénă.

Mórtea surorii lui Kossuth. Alaltăerĭ a repausat în Budapesta sora mai mare a lui Ludovic Kossuth, d-na Luisa Ruttkay. Repausata a petrecut timp îndelungat lângă fratele sĕu Ludovic, când acesta trăia în exil voluntar la Turin. Ea a murit în etate de 89 anĭ.

Mórtea unui fanatic adversar al ceremoniilor bisericescĭ. In biserica anglicană, o parte considerabilă a preoţilor au întrodus în bisericĭ cu fórte puţine modificărĭ, ritualul roman, admit cultul Maicii Domnului şi al sfinţilor, ordinele călugărescĭ, praporĭ, icóne şi tămâie. Metropolitul primate a luat mĕsurĭ contra acestor lucrurĭ. Iohn Kensit însĕ, librar în Londra, nu era mulţumit cu mĕsurile luate de metropolit şi de vr'o şése anĭ încóce a iniţiat pe socotéla proprie o campanie în potriva ritualiştilor. El mergea, însoţit de un numĕr de aderenţĭ de ai sĕi, prin bisericĭ, unde făcea scandal, demonstrând contra întroducerii ceremoniilor romane. Cu ocasiunea unei asemenea demonstraţii într'o biserică din Liverpool, a fost de curênd crunt bătut şi în urma rănilor, ce le-a căpĕtat din acest incident, a murit ḑilele acestea.

Circul Henry a dat aserĕ prima representaţie cu succes splendid. Acéstă societate în intervalul, de când n'a mai fost în oraşul nostru, a întrodus marĭ inovaţiunĭ amĕsurate progresului timpului. Deja din depărtare zărirăm, că circul de astă-dată este iluminat cu electricitate. Programul representaţiei de erĭ ne oferi cea mai interesantă variaţiune. Artiştĭ de sémă, călăreţĭ şi călăreţe, apoi jongleurĭ escelenţĭ, carĭ s'au distins cu producţiunea „Pălăriile sburătóre“, apoi clownĭ cu escelentele lor producţiunĭ comice, musicale, cântăreţĭ şi dansatorĭ ruşĭ, ballet şi pe lângă acésta producţiunĭ cu caĭ marĭ şi micĭ minunat dresaţĭ, prestaţiunea rară a călăreţei M-lle Henriette în toaleta de salon pe un cal neînşeuat, în fine baletul jucat de 20 de dame; tóte aceste au făcut ca partea I a programului sĕ fie viu aplaudată. In partea a doua s'a distins d. Sitte ca Jokey şi trupa Benedetty-Nava cu jocurile ei icarice. Cu elefanţii se vor face producţiunĭ în representaţiile următóre.

Teatru german. Mâne, Joi, se va da pentru prima óră drama *„Es lebe das Leben“*, de Hermann Sudermann.

Procesul lui Baruch Gelber.

Lunĭ în 13 Octomvrie, s'a început la curtea cu juraţĭ din Budapesta procesul lui Baruch Gelber, care îşĭ mai ḑicea şi Béla, şi care în Decemvrie a. tr. a asasinat pe Teresa Müller, fată cu moravurĭ uşóre. Asasinul a fost prins de poliţie a doua ḑi după făptuirea omorului şi de atuncĭ a fost în prevenţie.

Acusatul fù întrodus în sală de doi gendarmĭ înarmaţĭ. Gelber nesciind nicĭ un cuvênt ungurese, ascultarea s'a făcut prin mijlocirea unui interpret. Béla Gelber, la întrebările preşedintelui, rĕspunde, că s'a născut în Varşovia la 1881, părinţii i-au murit, e supus rusesc, de religiunea israelită, a absolvat 3 clase civile şi a fost vătaf într'o uzină de fer.

Preşedintele: De ce ai venit în Ungaria?

Acusatul: Am fugit de armată. — Ai mai fost pedepsit? — Da, pentru furt în douĕ rîndurĭ, în Cracovia. — Din ce trăiai aicĭ în Ungaria? — Am avut cincĭ sute de coróne de la tata şi am mai primit şépte sute de la un domn cu numele Adler. — Ce ai căutat în Muncaciŭ? — De lucru. — Dér în Tisza-Adony?. — Acolo am dat lecţii de limba germană la copiii a douĕ familii. —

După acestea s'a cetit rechisitorul.

După rechisitor, preşedintele ascultă pe acusat mai departe:

Ai audit cu ce eştĭ acusat? Te simţĭ vinovat în aceea, că ai omorît şi jefuit pe Teresa Müller? — Nu! — Dér, că ai furat pe soţul, cu care erai în chirie şi pe Schlesinger, te simţĭ vinovat? — Da. — Ai avut relaţii cu Teresa Müller. Mergeai des la ea? — Da. — Spune ce s'a întîmplat în nóptea respectivă? — M'am dus la ea pe la meḑul nopţii şi am jucat cărţĭ împreună până pe la órele 2. Jucându-ne aşa, veni vorba de cele 50 coróne pe care i-le dădusem împrumut. Fata mi-a cerut îndărăt inelul şi braţeleta, pe carĭ i-le luasem ca zălog în schimbul împrumutului. Eu i-am refusat acésta. Atuncĭ ea a început sĕ mĕ lovéscă cu cuţitul. — Unde era cuţitul? — Pe masă. — Şi ce s'a mai întîmplat? — Cuţitul mi-a tăiat mâna, ér eu m'am încercat sĕ i-l smâncesc din mână. Am început sĕ ne hărţuim şi într'aceea am doborît lampa de pe masă. Remănênd în întunerec, am căḑut amêndoi. Atuncĭ am dat cu cuţitul spre dênsa. — Unde era atuncĭ fata? — Pe podele.

La întrebările preşedintelui acusatul spune, că după hărţuială, el a aprins lampa şi luând dela fată un galben de 20 cor. a plecat. — Şi ce ai mai făcut. — Am închis uşa. — Şi unde te-ai dus? — La baia „Hungaria“, ér de acolo la spital, sĕ-mĭ bandajez mâna. — Ce ai spus acolo, din ce a provenit rănirea? — Am spus, că m'am rănit lucrând la maşină. — D-ta ai şi jefuit fata, lându-i douĕ inele de aur şi 21 cor. — Acestea erau ale mele. — Preşedintele îĭ arată cuţitul sângeros. — Acesta e cuţitul pe care l'ai cumpĕrat? — Nu, acesta este cuţitul Teresei Müller. — Las' că martorii vor dovedi, că acest cuţit l'ai dus d-ta înfăşurat în hârtie. —

După acestea au trecut la pertractarea procesului pentru furtul de 1270 coróne, comis în paguba lui Iaham Adler. Se ascultă Solomon Weber, la care locuia Gelber, fără sĕ-şĭ achite chiria; se mai ascultă Gabriel Schlesinger, pe care l'a furat, şi Friedmánóie, la care şedea cu chirie pe timpul făptuirei omorului. Gelber tăgăduesce totul.

Pe urmă s'au ascultat martorii până pe la órele 2, când şedinţa s'a suspendat pentru 2 césurĭ. La órele 4 s'a continuat ascultarea martorilor, ale căror deposiţii rĕstórnă afirmaţiile lui Gelber. Sentinţa, despre care încă n'avem scire, s'a pronunţat a doua ḑi.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 15 Octomvrie. Lui „Voss. Ztg.“ i-se telegrafézá din Sofia, că după scirile comitetului macedonean resculaţii bulgaro-macedonenĭ secerá victorii pe malul stâng al riului Struma.

Sofia, 15 Octomvrie. Ministrul-president *Danev* a declarat unui ḑiarist, că *situaţia e seriósă*, dér că scirile din Macedonia se esageréză.

Constantinopol, 15 Octomv. Trupele turcescĭ *au nimicit* lângă Krusova (vilaetul Monastir) *o bandă bulgară*. Din Salonic şi din alte localităţĭ au fost trimişĭ 2300 soldaţĭ turcĭ la Dedeagacĭ.

Belgrad, 15 Octomvrie. Aicĭ s'a ţinut un meeting la care au participat 5000 persóne. Meetingul a adoptat o hotărîre esprimând indignaţiunea pentru actele de violenţă comise de Turcĭ contra Sêrbilor din Macedonia şi vechea-Serbie. Guvernul sêrbesc e invitat de a face tot posibilul pentru ameliorarea situaţiunei în ţinuturile numite, la cas contrar nu ia rĕspunderea pentru cele ce vor întêmpla.

Sosiţi în Braşov.

Pe ḑiua de 14 Octomvrie 1902.

Europa: Contele Iankovich, Z Egerszeg; Vogler, Szegszárd; Ríesz, Goldenberg, Deutsch, Viena: Adorján, Spitz, Pesta.

Bucurescĭ: Schunberger, Veneţia de jos Fest, Clujiŭ; Dr Kállay, Majzik, Eger; Fleissig, Tauglich, Făgăraş; Samson Salonta; Gairinger, Ioanovits, Viena; Fischer, Varga, Fonyó, Hermann, Pesta; Massoff, Bucurescĭ.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Octomvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.10
Renta de corone ung. 4%	97 80
Impr. căil. fer. ung. în aur $4\frac{1}{2}$%	90.25
Impr. căil. fer. ung. în argint $4\frac{1}{2}$%	97.90
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	204.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	160.90
Impr. ung. cu premii	100.80
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	100.60
Renta de argint austr.	120.60
Renta de hârtie austr.	100.30
Renta de aur austr.	92.05
Losurĭ din 1860.	150 65
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.86
Acții de-ale Băncei ung. de credit	722.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	682.75
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	$116.92\frac{1}{2}$
London vista	239.35
Paris vista	95 15
Rente austr. 4% de corone	95.05
Note italiene	—.—